

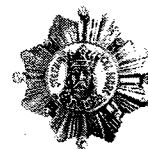
СРС, СОО, 734

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2.4408 din 31.07 2018
La nr 273 din 19 iulie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – file.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

Ex.: V. Macovei
Tel.: /022/ 257-424

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
O.D.P. Nr.	<u>1773</u>
" <u>02</u> "	<u>02</u> 20 <u>18</u>
Ora	_____

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5283 din 30.07.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.338 din 15.12.1994 privind drepturile copilului

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

La momentul efectuării expertizei anticorupție, se constată că proiectul de act legislativ și materialele aferente acestuia au fost plasate pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova odată cu înregistrarea acestuia în Parlament la data de 19.07.2018.

Totodată, pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova nu este plasat anunțul privind informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei, cerință impusă la lit.a) art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Așadar, luând în considerare deficiențele indicate supra, precum și faptul plasării proiectului pe pagina web oficială a Parlamentului, constatăm că transparența în procesul decizional a fost parțial asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop: *"Sporirea gradului de protecție împotriva violenței fizice și psihice asupra copilului și exploatării imaginii copiilor în scop de promovare politică."*

Analizând prevederile proiectului constatăm că acestea corespund scopului declarat de autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Promovarea proiectului este în interesul copiilor manifestat prin protecția acestora împotriva exploatării imaginii în scop de promovare politică precum și împotriva tuturor formelor de violență.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) *descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) *principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) *modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare"*.

În nota informativă autorii aduc o serie de argumente care au stat la baza necesității elaborării și

promovării proiectului, fiind respectate condițiile stabilite la art.30 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Potrivit autorilor: "*Conform Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, copilul trebuie tratat cu respect, iar statul este obligat să depună eforturi pentru a proteja copiii și a le asigura cele mai bune condiții de dezvoltare. Drepturile conținute în Convenție trebuie să fie aplicate tuturor copiilor, fără nici o discriminare.*"

Exploatarea imaginii copiilor în campanii de promovare politică reprezintă o sfidare a normelor de bun simț și trebuie oprită. Afișându-și propria bunăstare, politicienii profită astfel de statutul de vulnerabilitate a familiilor."

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.f) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „f) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "*textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

- a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]
- f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;
- g) se evită tautologiile juridice;
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, cu respectarea în mare parte a rigorilor privind transparența în procesul decizional.

Interesele promovate în proiect corespund interesului public iar autorul aduce suficiente argumente în vederea promovării proiectului.

Proiectul modifică prevederile Legii nr.338/1994 privind drepturile copilului și are ca scop sporirea gradului de protecție împotriva violenței fizice și psihice, precum și prevenirea exploatării imaginii copiilor în scop de promovare politică.

În textul proiectului nu au fost identificați factori de risc și riscuri de corupție.

30.07.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Veră MACOVEI, Inspector

